

## GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT (EG) Nr. 45/98

door de Raad vastgesteld op 10 juli 1998

met het oog op de aanneming van Besluit 98/. . /EG van de Raad van . . . betreffende de regels inzake de deelneming van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten, en inzake de verspreiding van de onderzoeksresultaten ter uitvoering van het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap (1998-2002)

(98/C 262/05)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 130 J en artikel 130 O, tweede alinea,

Gezien het voorstel van de Commissie <sup>(1)</sup>,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité <sup>(2)</sup>,

Volgens de procedure van artikel 189 C van het Verdrag <sup>(3)</sup>,

(1) Overwegende dat het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor activiteiten op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (1998-2002) (hierna „vijfde kaderprogramma” te noemen) is vastgesteld bij Besluit nr. . . . /98/EG van het Europees Parlement en de Raad <sup>(4)</sup>; dat de voorwaarden voor financiële deelneming van de Gemeenschap in bijlage IV bij genoemd besluit moeten worden aangevuld met andere overeenkomstig artikel 130 J en artikel 130 O, tweede alinea, van het Verdrag vast te stellen bepalingen;

(2) Overwegende dat de nieuwe bepalingen moeten passen in een volledig, samenhangend en doorzichtig kader, opdat de specifieke programma's waarmee het vijfde kaderprogramma ten uitvoer wordt gelegd, op geharmoniseerde wijze kunnen worden uitgevoerd;

(3) Overwegende dat de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten aangepast moeten zijn aan de aard van de indirecte werkzaamheden voor onderzoek en technologische ontwikkeling, met inbegrip van demonstratie (hierna „indirecte OTO-werkzaamheden” ge-

noemd); dat deze regels kunnen variëren naargelang de deelnemer onder een lidstaat, een geassocieerde staat of een derde land valt, en naar gelang van zijn rechtsvorm;

(4) Overwegende dat overeenkomstig het vijfde kaderprogramma de deelneming van juridische entiteiten uit derde landen moet worden overwogen, onder meer op basis van internationale overeenkomsten; dat evenwel de met name op basis van artikel 130 M van het Verdrag met de Gemeenschap gesloten overeenkomsten met inachtneming van het beginsel van wederkerigheid en de bescherming van de intellectuele- en industriële-eigendomsrechten moeten worden uitgevoerd; dat derhalve de juridische entiteiten uit de Gemeenschap werkelijk toegang tot de onderzoeksprogramma's van het betrokken derde land moeten hebben;

(5) Overwegende dat met name ten aanzien van kleine en middelgrote ondernemingen speciaal de klemtoon moet worden gelegd op indirecte OTO-werkzaamheden, die erop gericht zijn de deelneming van deze ondernemingen te stimuleren, aangezien zij in staat zijn bij te dragen tot het scheppen en in stand houden van werkgelegenheid alsmede tot innovatie;

(6) Overwegende dat het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (hierna „GCO” genoemd) op dezelfde basis als in een lidstaat of een geassocieerde staat gevestigde juridische entiteiten aan de indirecte OTO-werkzaamheden deelneemt;

(7) Overwegende dat de regels op een eenvoudige en doeltreffende wijze moeten worden toegepast, zodat de administratieve en financiële lasten voor de deelnemers en de Commissie tot een absoluut minimum worden beperkt, met name voor wat betreft de tijd die nodig is om voorstellen op te stellen, de onderhandelingen over de contracten af te ronden en de terugbetalingen te verrichten;

(8) Overwegende dat de financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de deelnemers moet worden betaald na verantwoording van de in aanmerking komende kosten van de indirecte OTO-werkzaam-

<sup>(1)</sup> PB C 40 van 7.2.1998, blz. 14.

<sup>(2)</sup> PB C 214 van 10.7.1998, blz. 51.

<sup>(3)</sup> Advies van het Europees Parlement van 28 mei 1998 (PB C 195 van 22.6.1998), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 10 juli 1998, en besluit van het Europees Parlement van . . . (nog niet verschenen in het Publicatieblad).

<sup>(4)</sup> PB L . . .

heden, hetgeen niet uitsluit dat andere, meer passende methoden worden gebruikt;

- (9) Overwegende dat de OTO-activiteiten moeten worden verricht met eerbiediging van ethische beginselen;
- (10) Overwegende dat de regels inzake de verspreiding van de onderzoeksresultaten de bescherming van de met de verkrijging en de benutting van de onderzoeksresultaten verband houdende rechten moeten garanderen;
- (11) Overwegende dat de regels rekening houden met de belangen van de Gemeenschap en met de legitieme belangen van de na selectie van het voorstel voor indirecte OTO-werkzaamheden in aanmerking genomen contractanten;
- (12) Overwegende dat de regels ten aanzien van indirecte OTO-werkzaamheden in de regel worden gedifferentieerd naar gelang van de hoogte van de financiële bijdrage van de Gemeenschap of de marktgerichtheid van de activiteit voor onderzoek en technologische ontwikkeling, met inbegrip van demonstratie;
- (13) Overwegende dat de eigendom van de uit indirecte OTO-werkzaamheden voortvloeiende kennis in de regel wordt bepaald op grond van de hoogte van de financiële bijdrage van de Gemeenschap;
- (14) Overwegende dat de in het kader van indirecte OTO-werkzaamheden opgedane kennis moet worden benut of anders verspreid;
- (15) Overwegende dat de hoofdverantwoordelijkheid voor de verspreiding of de benutting van de onderzoeksresultaten bij de contractanten ligt; dat voor meer marktgerichte projecten de regels de benutting moeten bevorderen van resultaten die geschikt zijn voor exploitatie door de contractanten; dat de regels ook de verspreiding moeten bevorderen van geschikte resultaten, met inbegrip van voor benutting geschikte resultaten die niet zijn geëxploiteerd, onder derden, met inbegrip van de regeringen van de lidstaten en de geassocieerde staten, zulks teneinde de benutting van die resultaten in de hand te werken en overlapping van onderzoeksinspanningen te vermijden;
- (16) Overwegende dat exclusiviteitsovereenkomsten nodig kunnen zijn om de exploitatie van deze kennis te vergemakkelijken; dat deze overeenkomsten de toepasselijke mededingingsregels in acht moeten nemen;

- (17) Overwegende dat ten aanzien van bepaalde indirecte OTO-werkzaamheden door de contractanten een plan voor de toepassing van de technologie moet worden overgelegd, opdat de Commissie de benutting en de verspreiding van de kennis kan volgen;
- (18) Overwegende dat de uitvoering van de activiteiten voor onderzoek en technologische ontwikkeling, met inbegrip van demonstratie, moet voldoen aan de beginselen van goed financieel beheer;
- (19) Overwegende dat de specifieke programma's, voorzover noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doelstellingen ervan, de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten en de regels voor de verspreiding van de onderzoeksresultaten kunnen preciseren of aanvullen;
- (20) Overwegende dat voor de samenhang tussen de activiteiten uitgevoerd uit hoofde van het vijfde kaderprogramma en die uitgevoerd uit hoofde van Besluit 98/. . /Euratom van de Raad van . . . betreffende het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) voor activiteiten op het gebied van onderzoek en onderwijs (1998-2002) <sup>(1)</sup>, dit besluit en Besluit 98/. . /Euratom van de Raad van . . . betreffende de regels inzake de deelneming van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten ter uitvoering van het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) (1998-2002) <sup>(2)</sup> gelijktijdig en voor dezelfde periode moeten worden vastgesteld,

BESLUIT:

## HOOFDSTUK I

### ALGEMENE BEPALINGEN

#### Artikel 1

#### Definities

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a) „OTO-activiteiten”: de activiteiten voor onderzoek en technologische ontwikkeling, met inbegrip van demonstratie, als omschreven in bijlage II bij het vijfde kaderprogramma;

<sup>(1)</sup> PB L . . . .

<sup>(2)</sup> PB L . . . .

- b) „indirecte OTO-werkzaamheden”: een van de twee wijzen van uitvoering van OTO-activiteiten, als gepreciseerd in bijlage IV bij het vijfde kaderprogramma. Zij worden door derden onder contract uitgevoerd in het kader van met de Gemeenschap gesloten contracten; het GCO kan daaraan deelnemen onder de voorwaarden van artikel 7;
- c) „directe OTO-werkzaamheden”: een van de twee wijzen van uitvoering van OTO-activiteiten, als gepreciseerd in bijlage IV bij het vijfde kaderprogramma. Zij worden door het GCO uitgevoerd;
- d) „geassocieerde staat”: een staat die partij is bij een internationale overeenkomst welke inzonderheid op basis van artikel 130 M van het Verdrag met de Gemeenschap is gesloten, uit hoofde waarvan deze staat financieel bijdraagt aan het vijfde kaderprogramma. De genoemde overeenkomst heeft betrekking op samenwerking inzake onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie;
- e) „derde land”: een staat die noch een lidstaat noch een geassocieerde staat is;
- f) „juridische entiteit”:
- elke natuurlijke persoon
  - of
  - elke rechtspersoon, voorzover deze opgericht is overeenkomstig het Gemeenschapsrecht of het toepasselijke recht en rechtspersoonlijkheid bezit of bevoegd is in eigen naam rechten en verplichtingen te hebben, contracten te sluiten en in rechte op te treden;
- g) „internationale organisatie”: elke vereniging van staten, met uitzondering van de Gemeenschap, die is opgericht op basis van een verdrag of een rechtsinstrument van gelijke strekking, over gemeenschappelijke organen beschikt en los van de rechtspersoonlijkheid van de staten die er deel van uitmaken, rechtspersoonlijkheid bezit;
- h) „potentieel gebruiker van OTO-resultaten”: elke juridische entiteit, elke internationale organisatie of het GCO die wegens hun behoeften en vermogens — ongeacht of deze van wetenschappelijke, technologische, economische of maatschappelijke aard zijn — door hun specifieke inbreng in staat zijn ertoe bij te dragen de kennis die uit de indirecte OTO-werkzaamheden voortvloeit te benutten of te laten benutten;
- i) „kleine en middelgrote ondernemingen” (hierna „KMO” genoemd): ondernemingen die voldoen aan de criteria van Aanbeveling 96/280/EG van de Commissie <sup>(1)</sup>, namelijk:
- minder dan 250 personen tewerkstellen (in voltijd-equivalenten), en
  - een jaaromzet hebben die niet meer bedraagt dan 40 miljoen ECU of een jaarbalans die niet meer bedraagt dan in totaal 27 miljoen ECU, en
  - aan het zelfstandigheidscriterium in de zin van de aanbeveling voldoen;
- j) „kennis”: de resultaten, met inbegrip van informatie, voortvloeiend uit de OTO-activiteiten van het vijfde kaderprogramma;
- k) „verspreiding”: de openbaarmaking van kennis, langs elke geschikte weg met uitzondering van publicatie voortvloeiend uit de formaliteiten ter bescherming van kennis, om de wetenschappelijke en technische vooruitgang te bevorderen;
- l) „benutting”: het directe of indirecte gebruik van kennis in onderzoeksactiviteiten of voor exploitatiedoel-einden;
- m) „exploitatie”: het gebruik van kennis voor het creëren en verhandelen van een product of procédé, dan wel het creëren en verrichten van een dienst;
- n) „bestaande kennis”: de kennis waarover de indieners van een voorstel voor de sluiting van een contract als bedoeld in artikel 12 beschikken, of die ze parallel daaraan hebben opgedaan, en die noodzakelijk is voor de goede uitvoering van indirecte OTO-werkzaamheden alsmede de desbetreffende rechten.

## Artikel 2

### Belangen van de Gemeenschap

De in de artikelen 6, 15, 16, 17, 18 en 20 bedoelde belangen van de Gemeenschap worden met name beoordeeld in het licht van:

- a) het streven naar verbetering van het internationale concurrentievermogen van de industrie van de Gemeenschap;
- b) het streven om passende stimulansen te verschaffen voor het behoud en het scheppen van werkgelegenheid in de Gemeenschap;
- c) het streven naar bevordering van duurzame ontwikkeling en verbetering van de kwaliteit van het bestaan in de Gemeenschap;
- d) de eisen van ander communautair beleid ter ondersteuning waarvan de OTO-werkzaamheden worden verricht;
- e) het bestaan van overeenkomsten voor wetenschappelijke en technische samenwerking tussen de Gemeenschap en derde landen of internationale organisaties.

<sup>(1)</sup> PB L 107 van 30.4.1996, blz. 4.

## HOOFDSTUK II

REGELS INZAKE DE DEELNEMING VAN  
ONDERNEMINGEN, ONDERZOEKSCENTRA EN  
UNIVERSITEITEN

## Artikel 3

## Werkingssfeer

De in dit hoofdstuk vastgestelde regels zijn van toepassing op de deelneming van juridische entiteiten en internationale organisaties en van het GCO aan indirecte OTO-werkzaamheden.

AFDELING 1: DEELNEMINGS- EN  
FINANCIERINGSVOORWAARDEN

## Artikel 4

## Aantal deelnemers aan indirecte OTO-werkzaamheden

1. Indirecte OTO-werkzaamheden moeten worden verricht door:

- a) ten minste twee van elkaar onafhankelijke juridische entiteiten die in twee verschillende lidstaten of in een lidstaat en een geassocieerde staat zijn gevestigd, of
- b) ten minste één juridische entiteit die in een lidstaat of in een geassocieerde staat is gevestigd en het GCO, of
- c) een of meer in een derde land gevestigde juridische entiteiten of internationale organisaties in samenwerking met het minimale aantal in een lidstaat of in een geassocieerde staat gevestigde juridische entiteiten en het GCO, zoals vereist onder a) of b).

2. In het uitzonderlijke geval dat de te verrichten indirecte OTO-werkzaamheid of -activiteit, gezien de aard ervan, door één enkele deelnemer moet worden uitgevoerd, moet deze worden uitgevoerd door:

- a) een juridische entiteit die in een lidstaat, in een geassocieerde staat of in een derde land is gevestigd, of
- b) een internationale organisatie, of
- c) het GCO.

## Artikel 5

Voorwaarden voor juridische entiteiten uit de lidstaten  
en geassocieerde staten

1. Elke in een lidstaat of een geassocieerde staat gevestigde juridische entiteit kan aan indirecte OTO-werk-

zaamheden deelnemen en komt voor financiering uit het vijfde kaderprogramma in aanmerking, op voorwaarde dat:

- de entiteit een activiteit voor onderzoek, technologische ontwikkeling of demonstratie uitoefent of op het punt staat uit te oefenen, of
- de entiteit bijdraagt tot de verspreiding en benutting van de resultaten in de zin van het specifieke programma „Bevordering van innovatie en stimulering van deelneming van KMO”, of
- de entiteit een potentiële gebruikster van OTO-resultaten is;

of, daarnaast en in het geval van thematische netwerken en gecoördineerde werkzaamheden,

- indien zij in de plaats daarvan in staat is aan de kwaliteit van de te verrichten werkzaamheden een wezenlijke meerwaarde te geven door de kennis die ze op het betrokken onderzoeksgebied bezit.

2. De in lid 1 vermelde voorwaarden zijn niet van toepassing in de volgende gevallen:

- a) bij premies voor verkennende werkzaamheden, waar de juridische entiteit een KMO of bij wijze van uitzondering een potentieel gebruikster van OTO-resultaten dient te zijn. In dit laatste geval komt zij normaal niet voor financiering uit het vijfde kaderprogramma in aanmerking;
- b) bij projecten inzake onderzoek in samenwerkingsverband, waar de juridische entiteit een KMO dient te zijn die een potentieel gebruikster van OTO-resultaten is, maar zelf over weinig of geen OTO-vermogen beschikt;
- c) bij begeleidende maatregelen, wanneer de juridische entiteit over de noodzakelijke technische bekwaamheid beschikt om de betrokken indirecte OTO-werkzaamheden uit te voeren.

3. Wanneer een geassocieerde staat slechts gedeeltelijk bij het vijfde kaderprogramma betrokken is, kan een juridische entiteit in die staat uit hoofde van dit artikel uitsluitend deelnemen aan en middelen ontvangen voor de specifieke programma's die onder de associatieovereenkomst vallen. Deelneming aan specifieke programma's waar die staat niet bij betrokken is, is geregeld in artikel 6.

4. Wanneer het voorwerp van de indirecte OTO-werkzaamheden dit toelaat moet elke in de leden 1 en 2 bedoelde juridische entiteit de werkzaamheden hoofdzakelijk op het grondgebied van de lidstaten of de geassocieerde staten verrichten.

*Artikel 6***Voorwaarden voor juridische entiteiten uit derde landen en voor internationale organisaties**

1. In een derde Europees land of mediterrane partnerland gevestigde juridische entiteiten en internationale organisaties kunnen, wanneer dat strookt met de belangen van de Gemeenschap, in afzonderlijke projecten aan indirecte OTO-werkzaamheden deelnemen zonder financiering uit het vijfde kaderprogramma, mits:

- a) het aantal deelnemers aan het voorstel voor indirecte OTO-werkzaamheden in overeenstemming is met artikel 4,
- en
- b) zij aan de in artikel 5, leden 1 en 2, voor juridische entiteiten uit de lidstaten en de geassocieerde staten gestelde voorwaarden voldoen.

Dit geldt niet voor opleidingsbeurzen als omschreven in bijlage IV bij het vijfde kaderprogramma.

2. In andere derde landen gevestigde juridische entiteiten kunnen onder dezelfde voorwaarden deelnemen mits hun deelneming een wezenlijke meerwaarde geeft aan de uitvoering van alle specifieke programma's of een deel daarvan, overeenkomstig de doelstellingen van dat programma.

3. Indien een internationale overeenkomst tussen de Gemeenschap en een derde land noodzakelijk is om toegang te verschaffen tot hoge kwaliteitsprogramma's in het betrokken derde land en/of te voorzien in passende regelingen voor intellectuele-eigendomsrechten, is de deelneming van in dat derde land gevestigde juridische entiteiten onderworpen aan de sluiting van een dergelijke overeenkomst. Wanneer een dergelijke overeenkomst bestaat, is de deelneming bovendien onderworpen aan de beginselen, voorwaarden en restricties die daarin zijn neergelegd.

4. Elke in de leden 1, 2 en 3 bedoelde juridische entiteit kan bij wijze van uitzondering met financiering uit het vijfde kaderprogramma deelnemen mits naar behoren is aangetoond dat deze financiering essentieel is om de doelstellingen van de betrokken indirecte OTO-werkzaamheden te verwezenlijken.

Dit geldt niet voor opleidingsbeurzen als omschreven in bijlage IV bij het vijfde kaderprogramma.

5. Wat OTO-activiteiten betreft die passen in het specifieke programma „Bevestiging van de internationale rol van het Europees onderzoek”, kan elke juridische entiteit die voldoet aan de voorwaarden in lid 1, in a) en b),

deelnemen mits zij bijdraagt tot een van de doelstellingen van het specifieke programma, en haar deelneming strookt met de belangen van de Gemeenschap.

De Gemeenschapsfinanciering wordt alleen verstrekt voor de in het specifieke programma genoemde activiteiten en op de daarin vastgelegde voorwaarden.

6. Elke internationale organisatie kan bij wijze van uitzondering uit het vijfde kaderprogramma worden gefinancierd mits:

- a) in het geval van andere indirecte OTO-werkzaamheden dan begeleidende maatregelen,
  - deze financiering gerechtvaardigd is, als zijnde essentieel om de doelstellingen van de betrokken indirecte OTO-werkzaamheden te verwezenlijken, en
  - wanneer een in een derde land gelegen basisfaciliteit moet worden gebruikt, deze financiering onontbeerlijk is voor het verrichten van die werkzaamheden;
- b) in het geval van begeleidende maatregelen, de organisatie beschikt over de vereiste technische bekwaamheid en kennis die in de lidstaten of de geassocieerde staten moeilijk toegankelijk is of niet beschikbaar is.

*Artikel 7***Voorwaarden voor het GCO**

Onder voorbehoud van de interne begrotings- en administratieve maatregelen die noodzakelijk zijn om het GCO in staat te stellen aan indirecte OTO-werkzaamheden deel te nemen, is het GCO onderworpen aan dezelfde voorwaarden en heeft het dezelfde rechten en verplichtingen als in een lidstaat of een geassocieerde staat gevestigde juridische entiteiten die aan indirecte OTO-werkzaamheden deelnemen.

*Artikel 8***Voorwaarden betreffende de middelen**

1. Elke juridische entiteit, internationale organisatie en het GCO moeten:

- bij de indiening van een voorstel voor indirecte OTO-werkzaamheden ten minste potentieel over de middelen voor die werkzaamheden beschikken,
- bij de sluiting van het contract aantonen over de middelen voor die werkzaamheden te beschikken.

2. Onder middelen die voor de indirecte OTO-werkzaamheden noodzakelijk zijn worden verstaan menselijk potentieel, infrastructuur, financiële middelen en, in voorkomend geval, immateriële middelen.

## AFDELING 2: PROCEDURES

## Artikel 10

## Artikel 9

## Toepasselijke procedures

1. Voor indirecte OTO-werkzaamheden, met uitzondering van de begeleidende maatregelen, worden uitnodigingen tot het indienen van voorstellen gedaan, die kunnen worden voorafgegaan door een informatieve uitnodiging om van belangstelling blijk te geven. Al deze uitnodigingen worden bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* en dienen ook via andere passende kanalen te worden verspreid.

2. De begeleidende maatregelen kunnen, naar gelang van het geval, het voorwerp zijn van:

- uitnodigingen tot het indienen van voorstellen, onder identieke voorwaarden als gesteld in lid 1;
- procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten volgens de toepasselijke bepalingen, wanneer de indirecte OTO-werkzaamheid in een aankoop of een dienst bestaat;
- uitnodigingen tot aanmelding voor een aanstelling als onafhankelijk deskundige, wanneer de maatregel vereist dat de Commissie op evenwichtige wijze rekening houdt met de verschillende onderzoekssectoren, onverminderd andere regels die met hetzelfde doel zijn vastgesteld ten aanzien van de hooggekwalificeerde onafhankelijke deskundigen voor de vijfjaarlijkse evaluatie als bedoeld in artikel 5, lid 2, van het vijfde kaderprogramma.

In specifieke gevallen, bijvoorbeeld voor een bijdrage in de kosten van conferenties, workshops en seminars, kan de Gemeenschap haar steun verlenen aan spontane aanmeldingen voor een subsidie, die door een juridische entiteit of een internationale organisatie tot de Commissie worden gericht.

3. Voor iedere OTO-werkzaamheden die in de vorm van proefactiviteiten worden verricht gelden aangepaste procedures die zijn neergelegd in de desbetreffende besluiten inzake de specifieke programma's.

4. Onder voorbehoud van wettelijke verplichtingen en de noodzaak van inachtneming van vereisten inzake transparantie en gelijke behandeling, houdt de Commissie de procedures voor de indiening, de selectie en de goedkeuring van voorstellen zo kort als redelijkerwijs mogelijk is en worden de administratieve kosten voor de aanvragers en de Commissie tot het noodzakelijke minimum beperkt.

## Selectiecriteria en voorwaarden naar gelang van het type van procedure

1. Voorstellen voor indirecte OTO-werkzaamheden die voortvloeien uit uitnodigingen tot het indienen van voorstellen en proefactiviteiten worden overeenkomstig bijlage I bij het vijfde kaderprogramma geselecteerd op basis van de in de artikelen 4 tot en met 8 vermelde deelnemingsvoorwaarden en de volgende criteria:

- a) uitmuntend wetenschappelijk niveau;
- b) communautaire meerwaarde;
- c) potentiële bijdrage aan de bevordering van de economische en sociale doelstellingen van de Gemeenschap;
- d) het innoverende karakter van het voorstel voor indirecte OTO-werkzaamheden;
- e) de vooruitzichten voor verspreiding/exploitatie van de resultaten, als beschreven in het bij het voorstel voor indirecte OTO-werkzaamheden gevoegde verspreidings- en benuttingsplan;
- f) effectieve transnationale samenwerking;
- g) effectief en efficiënt beheer;
- h) in het betrokken specifieke programma vermelde aanvullende criteria.

Deze criteria worden toegepast naar gelang van de categorie indirecte OTO-werkzaamheden en de aard van de OTO-activiteit.

Projecten die conflicteren met de ethische beginselen welke zijn neergelegd in de toepasselijke internationale overeenkomsten en regelingen, worden niet geselecteerd.

Voorstellen voor begeleidende maatregelen waarvoor een procedure voor het plaatsen van overheidsopdrachten is ingesteld, worden beoordeeld volgens de selectie- en gunningscriteria die overeenkomstig de toepasselijke bepalingen zijn vastgesteld.

2. Subsidieaanvragen worden geselecteerd op grond van:

- de in de artikelen 4, 5, 6 en 8 vermelde toepasselijke deelnemingsvoorwaarden,
- en
- de adequatie en het nut ervan ten aanzien van de doelstellingen en de wetenschappelijke en technologische inhoud van het vijfde kaderprogramma en/of het desbetreffende specifieke programma.

3. De indieners van een voorstel worden na een uitnodiging tot aanmelding geselecteerd op basis van de criteria in het desbetreffende besluit van de Commissie en de toepasselijke deelnemingsvoorwaarden van de artikelen 4, 5 en 6.

### AFDELING 3: CONTRACTEN

#### Artikel 11

##### Financiële bijdrage van de Gemeenschap en in aanmerking komende kosten

1. De financiële bijdrage van de Gemeenschap bestaat in een gedeeltelijke of gehele terugbetaling van de in aanmerking komende kosten van de indirecte OTO-werkzaamheden, met inachtneming van de bepalingen van bijlage IV bij het vijfde kaderprogramma.

2. Kosten betreffende indirecte OTO-werkzaamheden komen in aanmerking wanneer zij noodzakelijk zijn voor de betrokken werkzaamheid en het contract erin voorziet. Zij worden vergoed door terugbetaling binnen een redelijke termijn nadat de uitgaven zijn gedaan, en opgevoerd in de boekhouding of in fiscale bescheiden.

Onder passende omstandigheden moeten voorschotten betaald kunnen worden.

3. Bij projecten voor onderzoek en technologische ontwikkeling, demonstratieprojecten en gecombineerde OTO/demonstratieprojecten worden extra in aanmerking komende kosten terugbetaald, wanneer volgens de Commissie een deelnemer aan indirecte OTO-werkzaamheden wegens het gebruikte boekhoudingssysteem het totale bedrag van de werkelijke kosten van de indirecte OTO-werkzaamheden niet voldoende nauwkeurig kan vaststellen.

4. De totale in aanmerking komende kosten zullen na verantwoording van de daadwerkelijke kosten van de betrokken indirecte OTO-werkzaamheden door terugbetaling worden vergoed. Deze kosten moeten voldoende door documenten worden gestaafd. Op verzoek van de deelnemers aan een voorstel voor indirecte OTO-werkzaamheden kunnen algemene kosten daarentegen in overleg met de Commissie forfaitair worden berekend.

Op verzoek van de deelnemers aan een voorstel voor indirecte OTO-werkzaamheden kunnen in overleg met de Commissie in het contract andere voorwaarden worden vastgelegd:

a) bij kleinschalige projecten, vaste bedragen die worden vastgesteld op basis van een beoordeling van de geraamde kosten van de werkzaamheden;

b) in andere gevallen, vaste bedragen die verband houden met het bewijs dat de beste inspanningen zijn geleverd ter verwezenlijking van de contractueel overeengekomen doelstellingen;

c) andere regelingen waarbij vaste en samengestelde bedragen die passen bij specifieke projecten worden uitgekeerd.

5. In aanmerking komende extra kosten als bedoeld in bijlage IV bij het vijfde kaderprogramma omvatten de volgende elementen:

- in aanmerking komende extra kosten die enkel door de deelneming aan de indirecte OTO-werkzaamheden worden veroorzaakt;
- een forfaitaire bijdrage in de algemene kosten.

#### Artikel 12

##### Contracten

1. Voor indirecte OTO-werkzaamheden die volgens één van de procedures van artikel 9 zijn geselecteerd, wordt een contract gesloten.

2. Contracten zullen worden gebaseerd op het desbetreffende modelcontract dat de Commissie in overleg met de lidstaten opstelt, met inachtneming, in voorkomend geval, van de verschillende betrokken OTO-activiteiten.

### HOOFDSTUK III

#### REGELS VOOR DE VERSPREIDING EN DE BENUTTING VAN ONDERZOEKSRESULTATEN

#### Artikel 13

##### Werkingsfeer

Ter uitvoering van de specifieke programma's van het vijfde kaderprogramma zijn de regels voor de verspreiding en de benutting van onderzoeksresultaten:

- van toepassing met inachtneming van de inzonderheid op basis van artikel 130 M van het Verdrag met de Gemeenschap gesloten internationale overeenkomsten;
- volledig afgestemd op de bestaande kennis, met inbegrip van de relevante bestaande eigendomsrechten, onverminderd de inhoud van de uitvoeringsbepalingen als bedoeld in artikel 22 en die van de contracten als bedoeld in artikel 12.

*Artikel 14***Differentiëring van de regels voor de verspreiding en de benutting van onderzoeksresultaten**

De regels voor de verspreiding en de benutting van onderzoeksresultaten betreffende de uit indirecte OTO-werkzaamheden voortvloeiende kennis hangen in de regel af van de hoogte van de communautaire financiering, die in voorkomend geval de verschillende betrokken OTO-werkzaamheden en de marktgerichtheid weerspiegelt.

De Gemeenschap verspreidt of bevordert de benutting van onderzoeksresultaten indien zij indirecte werkzaamheden volledig heeft gefinancierd.

*Artikel 15***Eigendom van kennis**

1. Kennis die voortvloeit uit directe OTO-werkzaamheden is eigendom van de Gemeenschap.

2. Kennis die voortvloeit uit indirecte OTO-werkzaamheden waarvan de Gemeenschap integraal de kosten draagt, is in de regel eigendom van de Gemeenschap.

Kennis die voortvloeit uit onderzoeksprojecten in samenwerkingsverband, is eigendom van de KMO die de oplossing van hun onderzoeksprobleem aan een derde juridische entiteit hebben toevertrouwd.

Kennis die voortvloeit uit andere indirecte OTO-werkzaamheden waarvan de Gemeenschap de kosten niet geheel draagt, is in de regel eigendom van de contractanten die de werkzaamheden hebben verricht, waaronder, in voorkomend geval, de Gemeenschap met toepassing van artikel 7.

Over iedere latere overdracht van dergelijke intellectuele-eigendomsrechten aan een derde partij moet worden besloten door de contractanten, met dien verstande dat deze daarbij een contractuele verantwoordelijkheid aan die derde partij moeten opleggen tot naleving van de verplichtingen met betrekking tot verspreiding en benutting en, met name, tot eerbiediging van de belangen van de Gemeenschap.

*Artikel 16***Bescherming van kennis**

Kennis die geschikt is voor industriële of commerciële toepassing wordt op passende wijze en gedurende een passende tijd beschermd, gelet met name op de belangen van de Gemeenschap en die van de contractanten, en overeenkomstig de contractuele bepalingen, alsmede elke toepasselijke wetgeving of overeenkomst.

*Artikel 17***Benutting van kennis**

1. De Gemeenschap en de contractanten moeten alle daarvoor in aanmerking komende kennis die in hun bezit is overeenkomstig de belangen van de Gemeenschap benutten of doelmatig laten benutten.

2. De Commissie ziet erop toe dat alle aan de contractanten toebehorende kennis die voor benutting in aanmerking komt, doelmatig door hen wordt benut. Anders moet deze kennis na een gespecificeerde periode door de contractanten of, in voorkomend geval, door de Commissie zelf worden verspreid.

*Artikel 18***Terbeschikkingstelling van kennis met het oog op de benutting ervan**

1. In de regel dient uit directe OTO-werkzaamheden voortvloeiende kennis en de informatie die noodzakelijk is voor de benutting ervan ter beschikking te worden gesteld van elke geïnteresseerde in een lidstaat of in een geassocieerde staat gevestigde juridische entiteit, mits deze zich ertoe verbindt de kennis te benutten, of te laten benutten, overeenkomstig de belangen van de Gemeenschap. Ten aanzien van deze terbeschikkingstelling worden de nodige voorwaarden, met name inzake vergoeding, gesteld.

2. Uit indirecte OTO-werkzaamheden voortvloeiende kennis die aan een van de contractanten toebehoort en de voor de benutting ervan noodzakelijke informatie worden ter beschikking gesteld van de overige contractanten in hetzelfde project, voorzover de legitieme, onder meer commerciële, belangen van alle contractanten worden beschermd.

De nadere regels voor de terbeschikkingstelling van kennis aan derden met het oog op de benutting ervan worden bepaald rekening houdend met de belangen van de Gemeenschap en, in beginsel, met het niveau van de financiële bijdrage van de Gemeenschap die in voorkomend geval de verschillende betrokken OTO-werkzaamheden en de marktgerichtheid weerspiegelt.

3. Ten aanzien van de terbeschikkingstelling van dergelijke kennis en informatie kunnen de nodige voorwaarden worden gesteld. De terbeschikkingstelling kan aanleiding geven tot specifieke overeenkomsten, met name inzake exclusiviteit, met inachtneming van de toepasselijke mededingingsregels. De verlener van de rechten neemt in dat verband de verplichtingen en risico's die voor de ontvanger van de rechten aan de noodzakelijke investeringen voor de exploitatie van de kennis zijn verbonden, in aanmerking.

*Artikel 19***Verspreiding van kennis**

1. De Commissie verspreidt daarvoor geschikte kennis die voortvloeit uit directe OTO-werkzaamheden.

Er wordt met name rekening gehouden met:

- a) het feit dat de intellectuele- en industriële-eigendomsrechten moeten worden beschermd;
- b) vertrouwelijkheid;
- c) de voordelen van een snelle verspreiding, bijvoorbeeld om overlapping van onderzoekswerkzaamheden te voorkomen.

2. De Commissie ziet erop toe, dat daarvoor geschikte kennis die voortvloeit uit indirecte OTO-werkzaamheden door de contractanten of, in voorkomend geval, door haarzelf, via passende kanalen (bijvoorbeeld wetenschappelijke publicaties) wordt verspreid.

Voor indirecte acties wordt in dat verband behalve met het in lid 1, onder a), b) en c), genoemde, met name rekening gehouden met:

- de legitieme, onder meer commerciële, belangen van de contractanten;
- in beginsel het niveau van de financiële bijdrage van de Gemeenschap.

3. Behoudens de in de leden 1 en 2 genoemde voorwaarden dienen de lidstaten en de geassocieerde staten desgevraagd en onverwijld, om redenen van openbare veiligheid en in specifieke gevallen, toegang te krijgen tot nuttige kennis die relevant is voor de besluitvorming. De algemene eisen terzake worden vermeld in desbetreffende uitnodigingen tot het indienen van voorstellen, en regelingen, of uitzonderingen op deze regel, voor afzonderlijke projecten worden opgenomen in het contract.

*Artikel 20***Plan voor de toepassing van de technologie**

1. Afhankelijk van de aard van de OTO-activiteit in kwestie leggen contractanten die aan indirecte OTO-werkzaamheden deelnemen, een plan voor de toepassing van de technologie voor. Daarin wordt in grote lijnen het plan voor verspreiding en benutting gevolgd dat beoordeeld is als onderdeel van het oorspronkelijke voorstel dat met het oog op deelneming aan indirecte OTO-werkzaamheden bij de Commissie is ingediend.

2. In het plan voor de toepassing van de technologie moet een overzicht worden gegeven van de voorwaarden, met inbegrip van een tijdschema, voor de verspreiding en de benutting van de verworven kennis. Het plan moet worden goedgekeurd door de Commissie, die de inhoud ervan moet beoordelen in het licht van de belangen van de Gemeenschap en die van de contractanten.

3. De contractanten stellen de Commissie in kennis van de voor de uitvoering van dit plan voor de toepassing van de technologie genomen maatregelen. Zij verantwoordt elke latere ingrijpende wijziging ervan.

**HOOFDSTUK IV****SLOTBEPALINGEN***Artikel 21***Eventuele bepalingen in specifieke programma's**

1. In de beschikkingen van de Raad tot vaststelling van de specifieke programma's waarmee het vijfde kaderprogramma ten uitvoer wordt gelegd, kunnen de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten en de regels voor de verspreiding en de benutting van de onderzoeksresultaten worden gepreciseerd of aangevuld.

2. Het bepaalde in lid 1 geldt niet voor de definities van artikel 1 of de opleidingsbeurzen als bedoeld in artikel 6, lid 1, tweede alinea, en lid 4, tweede alinea.

*Artikel 22***Uitvoeringsbepalingen**

De bepalingen ter uitvoering van de artikelen 4, 8, 11 en 14 tot en met 20 worden vastgesteld en in voorkomend geval gewijzigd volgens de procedure van artikel 23.

*Artikel 23***Procedure betreffende de uitvoeringsbepalingen**

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

2. De vertegenwoordiger van de Commissie legt het comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het comité brengt advies uit over dit onderwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie. Het comité spreekt zich

uit met de meerderheid van stemmen die in artikel 148, lid 2, van het Verdrag is voorgeschreven voor de aanneming van de besluiten die de Raad op voorstel van de Commissie dient te nemen. Bij stemming in het comité worden de stemmen van de vertegenwoordigers van de lidstaten gewogen overeenkomstig genoemd artikel. De voorzitter neemt niet aan de stemming deel.

De Commissie stelt de beoogde maatregelen vast wanneer zij in overeenstemming zijn met het advies van het comité.

Wanneer de beoogde maatregelen niet in overeenstemming zijn met het advies van het comité of indien geen advies is uitgebracht, dient de Commissie onverwijld bij de Raad een voorstel in betreffende de te nemen maatregelen. De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Indien de Raad na verloop van een termijn die in elk door de Raad uit hoofde van dit lid te nemen besluit wordt vastgesteld, maar die in geen geval langer mag zijn dan drie maanden na de indiening van het voorstel bij de Raad, geen besluit heeft genomen, worden de voorgestelde maatregelen door de Commissie vastgesteld.

#### *Artikel 24*

##### **Verslagen**

1. Het jaarverslag dat de Commissie overeenkomstig artikel 130 P van het Verdrag aan het Europees Parlement en de Raad voorlegt, bevat gegevens betreffende de uitvoering van dit besluit.
2. Voor het einde van het vijfde kaderprogramma brengt de Commissie bij de Raad verslag uit over de toepassing van dit besluit.

#### *Artikel 25*

##### **Duur**

Dit besluit is van toepassing op de directe OTO-werkzaamheden en de indirecte OTO-werkzaamheden waarmee het vijfde kaderprogramma wordt uitgevoerd.

Gedaan te . . .

*Voor de Raad*

*De Voorzitter*

## MOTIVERING VAN DE RAAD

### I. INLEIDING

Op 16 december 1997 heeft de Commissie een voorstel ingediend voor een besluit van de Raad betreffende de regels inzake de deelneming van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten en de regels inzake de verspreiding van de onderzoeksresultaten ter uitvoering van het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor activiteiten op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (1998-2002).

Dit voorstel is gegrond op artikel 130 J van het EG-Verdrag <sup>(1)</sup>.

Het Europees Parlement heeft op 28 maart 1998 advies uitgebracht over het voorstel <sup>(2)</sup>.

### II. GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft op 10 juli 1998 met gekwalificeerde meerderheid zijn gemeenschappelijk standpunt betreffende het voorstel voor de EG-regels vastgesteld <sup>(3)</sup>.

1. Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad volgt in hoofdzaak het oorspronkelijk Commissievoorstel. Het verschilt op een beperkt aantal punten.

- a) De belangrijkste wijziging heeft betrekking op de definitie van kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) in artikel 1. De Raad heeft hierbij gekozen voor een beperking van de definitie tot juridische entiteiten met minder dan 250 werknemers (of voltijdequivalenten), met een jaaromzet die niet meer bedraagt dan 40 miljoen ECU en/of een jaarbalans die niet meer bedraagt dan in totaal 27 miljoen ECU en die tevens aan het zelfstandigheidscriterium voldoen. Deze definitie spoot met Aanbeveling 96/280/EG van de Commissie van 3 april 1996 betreffende de definitie van kleine en middelgrote ondernemingen <sup>(4)</sup>; de Commissie heeft zich ertoe verbonden deze aanbeveling vanaf 31 december 1997 toe te passen op alle programma's die zij beheert. Voor de toepassing van dit besluit betreffende de regels inzake de deelneming en de verspreiding had de Commissie evenwel voorgesteld af te wijken van haar eigen aanbeveling en een grens van 500 werknemers toe te passen voor „onderzoek in samenwerkingsverband” en „premies voor verkennende werkzaamheden”.

De Raad heeft de grens voor alle indirecte OTO-werkzaamheden voor KMO's op 250 werknemers gelegd om de volgende redenen:

- i) de Raad was van oordeel dat één enkele, uniforme definitie nodig was, geen tweevoudige definitie zoals de Commissie voorstelde;
- ii) een afwijking van de aanbeveling van de Commissie van 3 april 1996 in dit bijzonder geval zou een precedent kunnen vormen voor toekomstige afwijkingen;

<sup>(1)</sup> De Commissie heeft tegelijkertijd een voorstel ingediend voor een op artikel 7 van het EGA-Verdrag gebaseerd besluit van de Raad betreffende de regels inzake de deelneming van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten ter uitvoering van het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) voor activiteiten op het gebied van onderzoek en onderwijs (1998-2002).

<sup>(2)</sup> PB C 195 van 22.6.1998.

<sup>(3)</sup> Tijdens de zitting van 22 juni 1998 heeft de Raad tevens overeenstemming bereikt over de tekst van de deelnemingsregels voor het kaderprogramma van de EGA voor activiteiten op het gebied van onderzoek en onderwijs, met dien verstande dat het besluit tegelijk met de aanneming van de EG-regels definitief zal worden aangenomen. Deze tekst wordt ter kennisgeving toegezonden aan het Europees Parlement.

<sup>(4)</sup> PB L 107 van 30.4.1996, blz. 4.

iii) „onderzoek in samenwerkingsverband” en „premies voor verkennend onderzoek” zijn de enige twee activiteiten die uitsluitend voor KMO's openstaan; aangezien beide activiteiten van tamelijk beperkte omvang zijn, zou het niet aangewezen zijn deze activiteiten open te stellen voor een groter aantal ondernemingen.

b) Het gemeenschappelijk standpunt brengt tevens mee dat wijzigingen moeten worden aangebracht in de regels voor de deelneming van juridische entiteiten van geassocieerde staten en andere derde landen (artikelen 5 en 6) teneinde ze te doen sporen met het gemeenschappelijk standpunt van de Raad betreffende het vijfde EG-kaderprogramma <sup>(1)</sup>.

c) Tot slot zijn in artikel 19 bepalingen opgenomen om de toegang van de lidstaten tot kennis die relevant is voor de besluitvorming te vergemakkelijken.

Tijdens de Raadszitting van 22 juni 1998 heeft de Commissie ingestemd met deze wijzigingen van haar voorstel.

Voorts zijn een aantal redactionele wijzigingen aangebracht om de tekst duidelijker te maken.

2. De Raad heeft in het gemeenschappelijk standpunt drie van de 15 door het Europees Parlement voorgestelde amendementen in een gewijzigde vorm of naar de geest overgenomen (nrs. 6, 9 en 10) <sup>(2)</sup>. Bovendien was de Raad van oordeel dat sommige amendementen (nrs. 13, 16, 17 en 18) reeds impliciet bestreken werden door het Commissievoorstel (zoals dat werd gewijzigd door de Raad) <sup>(3)</sup>.

De volgende amendementen werden niet geschikt geacht om te worden opgenomen, om de aangegeven redenen:

nr. 3 (cluster van KMO's en één groot bedrijf):

geen reden om af te wijken van algemene regels; er bestaan reeds bijzondere regels voor KMO's;

nrs. 4 en 5 (bijzondere bepalingen voor innoverende projecten in snel veranderende markten):

— nr. 4: niet nodig, aangezien de regel waarnaar door het Europees Parlement wordt verwezen, niet van toepassing is,

— nr. 5: te gedetailleerd; beter geschikt voor contracten;

nr. 8.a) (contractanten mogen onderhandelen tijdens de voorbereidingsfase):

niet aangewezen voor wetteksten, hoewel het in de praktijk kan gebeuren;

nr. 8.b) (Commissie trekt goedkeuring in indien het contract niet binnen vier maanden gesloten is):

onpraktisch en te star; flexibiliteit nodig in individuele gevallen;

nr. 11 (inhoud van contracten):

te gedetailleerd;

nr. 12 (eigendom van de kennis die voortvloeit uit indirecte OTO-werkzaamheden waarvan de Gemeenschap tot 50 % van de kosten draagt):

onpraktisch; kan contractanten afschrikken van deelneming;

nrs. 14 en 15 (bescherming van financiële belangen en fraudebestrijding):

de Raad stemt in met de principes van deze amendementen, maar vindt de deelnemings- en verspreidingsregels niet de geschikte plaats hiervoor.

<sup>(1)</sup> PB C 178 van 10.6.1998, blz. 49.

<sup>(2)</sup> Dezelfde drie amendementen zijn eveneens opgenomen in de Euratom-regels.

<sup>(3)</sup> Er zij gememoreerd dat de Commissie alle amendementen heeft verworpen, behalve de nrs. 6 en 10.